

Edith Whartonová

Dům
radovánek

Díl I.

Edith Whartonová

Dům radovánek

Díl I.

Nakladatelství
ČS

Edith Whartonová

Dům radovánek

Díl I.

Translation © Jana Srbová, 2014
Editor © Josef Pepson Snětivý, 2014
Postface © Josef Pepson Snětivý, 2014

Picture on Cover © Samphotostock.cz, 2014
Cover & Layout © Nakladatelství ČAS, Alena Laňková, 2014

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2014

ISBN 978-80-7475-036-6

Kapitola I.

Selden se překvapeně zastavil. V odpoledním shonu na nádraží Grand Central mu padl zrak na slečnu Lily Bartovou – a byl to osvěžující pohled.

Bylo pondělí začátkem září a on se vracel do práce poté, co si ve spěchu odskočil na venkov; co však v tuhle dobu dělala ve městě slečna Bartová? Pokud opravdu chtěla chytit nějaký vlak, soudil by, že se právě přemísťuje mezi jedním a druhým z oněch venkovských sídel, jež soupeřily o její přítomnost, když teď v Newportu skončila sezona. Těkvavý výraz její tváře ho však mátl. Zůstala stát stranou hlavního proudu lidí a nechávala jej protékat kolem sebe k nástupištím či na ulici. Selden pozoroval její nerozhodný výraz – což ovšem mohlo být, říkal si, pouze maskování nějakého zcela konkrétního záměru. Náhle si byl jistý, že tu tahle žena na někoho čeká, ačkoli by jen stěží dokázal říct, proč si to myslí. U slečny Lily Bartové to však nebylo nic

Edith Whartonová

nového: bylo pro ni příznačné, že neustále vzbuzovala nějaké spekulace o tom, že i její nejprostší činy a jednání jsou důsledkem jakýchsi dalekosáhlých záměrů. Nikdy ji vlastně neviděl jinak, než že o něco projevovala alespoň nepatrný zájem.

Zvědavost ho popíchla k tomu, aby se odchýlil od přímé cesty k východu; vykročil jejím směrem. Věděl, že pokud bude jejím přáním zůstat neviděna, dokáže před ním ucouvnout a vyhnout se tak setkání. Pomyšlení na to, že ji vlastně vystavuje zkoušce, ho pobavilo.

„Pan Selden – to je ale šťastná náhoda!“

Vykročila k němu s úsměvem, téměř dychtivá ve svém odhodlání zastavit ho. Jeden či dva lidé, kteří je míjeli, zpomalili, aby se podívali, protože slečna Bartová byla zjevem, který dokázal upoutat dokonce i předměstského cestujícího, který doháněl svůj poslední vlak.

Selden ji ještě neviděl tak rozzářenou. Její svěží tvář, vyjímající se na pozadí tlumených odstínů davu, ji činila nápadnější než v plesovém sále. Pod tmavým kloboukem se závojíčkem Lily znovu nabývala dívčí jemnosti a neposkvrněného jasu, který se už začínal vytrácet – po jedenácti letech ponocování a neúporného tančení. Opravdu to už bylo jedenáct let? Selden si s podivem uvědomil, že uvažuje nad tím, zda již slečna Bartová skutečně dosáhla svých devětadvacátých narozenin, které jí její soupeřky tak rády připisovaly.

„Taková náhoda!“ zopakovala. „To je od vás hezké, že jste mě přišel zachránit!“

Odvětil vesele, že udělat něco takového je jeho životním posláním, a zeptal se jí, jakou podobu by taková záchrana měla mít.

„Ale v podstatě jakoukoli – třeba si se mnou sedněte na lavičku a něco mi povídejte. Člověk prosedí celé hodi-

ny na plese, tak co bych jednou neposeděla, než mi pojede vlak? Však tu není o moc větší horko než v zimní zahradě u paní Van Osburghové a některé ženy tady ani nejsou o moc ošklivější.“ Rozesmála se nad vlastními slovy a vysvětlila, že je na cestě z Tuxeda do Bellomontu, k Trenorovým; vlak do Rhinebecku ve čtvrt na čtyři jí ale ujel. „A další jede až v půl šesté,“ povzdychla s pohledem na maličké zdobné hodinky mezi svými krajkami. „Dvě hodiny čekání! Nevím, jak s nimi naložit. Moje služka pro mě dopoledne obstarala nějaké nákupy a do Bellomontu odjela už v jednu hodinu. Dům mé tety je zavřený, a já tady ve městě neznám živou duši.“ Přelétla žalostným pohledem nádraží. „Ba ne, je tady větší vedro než u paní Van Osburghové. Jestli máte chvilku času, vezměte mě někam na vzduch.“

Prohlásil, že je jí plně k dispozici: takovéto dobrodružství bral jako své rozptýlení. Lily Bartovou si coby pozorovatel pokaždé vychutnával. On sám byl díky svému způsobu života vždy zcela mimo sféru jejího zájmu, a tak ho nyní pobavilo, jak ho svým návrhem na chvíli vtáhla do nečekané intimity.

„Nechtěla byste zajít k Sherrymu na šálek čaje?“

Nejprve se souhlasně usmála, vzápětí však udělala nepatrnou grimasu a jeho návrh zvesela zamítla:

„V pondělí přijíždí do města takových lidí – člověk si může být jistý, že u Sherryho narazí na spousty starých otravů. Samozřejmě, mně je už tolik, že by to ani žádný rozdíl nebyl, kdybych se tam objevila také, jenže – i když *já* jsem dost stará, *vy* ještě ne!“ Zasmála se a pokračovala: „Dala bych život za kapku čaje – ale copak tu není nějaké klidnější místo?“

Oplatil jí její živý úsměv. Její úsudek ho bavil téměř tolik jako její neopatrnost; byl si jistý, že obojí je součástí téhož pečlivě vypracovaného plánu.

„Možnosti New Yorku jsou poněkud skrovné,“ řekl, „ale nejdřív seženu bryčku a pak něco vymyslíme.“ Vedl ji zástupem výletníků, vracejících se z prázdnin, podél dívek s nažloutlou pletí a v groteskních kloboucích, mezi ženami s plochou hrudí, které se usilovně snažily osvěžit vějíři z palmových listů či kolem sebe alespoň vířily vzduch stránkami novin. Bylo vůbec možné, že patřila ke stejné rase? Ponurá nálada a hrubost tohoto průměrného vzorku ženství dávala Seldenovi pocit, jak moc se od nich Lily Bartová odlišuje.

Rychlý deštík před krátkou chvílí ochladil venkovní vzduch; mraky stále ještě visely nad svěží, vlhkou ulicí.

„To je příjemné! Pojdme se trochu projít,“ řekla, když vyšli z nádražní budovy.

Zabočili do Madisonské ulice a pomalým tempem se vydali severním směrem. Kráčela lehkými, dlouhými kroky, a on si vedle ní uvědomoval, jaké báječné potěšení je být v její blízkosti. Bylo skvělé pohlížet na její jemně modelované ouško, na vlnu vlasů, zvedající se nad čelem – bylo to dílo něčí dovednosti? –, na linii jejích hustých, černých řas. Všechno na ní bylo plné života i krásy; vyzařovala z ní jak síla, tak jemnost. Najednou ho přepadl nejasný nápad, že to muselo stát hodně, stvořit takovou bytost, že snad musela být nějakým záhadným způsobem obětována celá spousta bezvýznamných a škaredých lidí, aby mohla vzniknout ona. Byl si vědom, že to, co ji tak odlišuje od okolního ženského stáda, jsou především její vnější vlastnosti: jako by prostou hlínu polili jemnou glazurou vybrané krásy. Nakonec však takové připodobnění pustil z hlavy, protože ho neuspokojilo – z obyčejného materiálu se dokonalý model vytvořit nedá, říkal si; a což není také možné, že i z výborného materiálu okolnosti někdy vymodelují postavu zcela jalovou?

Právě když ve svém hloubání došel k tomuto bodu, mračky se roztrhly a zasvítilo slunce. Lily otevřela slunečník a učinila tak přítrž jeho potěšení. O chvíli později se zastavila a hluboce si povzdechla:

„Ach bože, je mi takové horko a mám hroznou žízeň – ten New York je tak příšerný!“ Sklesle se rozhlížela nahoru a dolů bezútešnou hlavní třídou. „Jiná města si v létě oblečou to nejlepší, co mají, ale New York, zdá se, zůstává pořád jen v košili.“ Zabloudila pohledem do jedné z vedlejších ulic. „Podívejte, někdo tady byl natolik lidský, že tu zasadil pár stromů. Pojďme na chvíli do stínu.“

„To jsem rád, že máte uznání pro mou ulici,“ řekl Selden, když zahýbali za roh.

„To je vaše ulice? Tady bydlíte?“ Se zájmem si prohlížela řadu nových domů s průčelími z vápence a cihel. Jejich různorodost byla poplatná americké touze po novotách a nezvyklostech, ale vlastně byla docela osvěžující a domy se svými plátěnými markýzami a květinovými truhlíky vypadaly přívětivě a pohostinně.

„V tomhle domě? *The Benedick*, ach ano. To je ale pěkná stavba! Myslím, že jsem takovou ještě nikdy neviděla.“ Pozorovala obytný dům na opačné straně ulice; pyšnil se vchodem s mramorovým obložením a pseudo-georgiánským průčelím. „Která okna jsou vaše? Tamta s těmi staženými markýzami?“

„Ano, ta nahoře, v nejvyšším patře.“

„A ten roztomilý balkonek je váš? Tam bude asi příjemný chládek!“

Chvíli mlčel a pak navrhl:

„Však se tam pojdte podívat. Šálek čaje vám dokážu připravit také – a žádné otravné tam nebudou.“

Zrudla – pořád ještě se uměla začervenat v pravý čas –, ale pak přijala návrh tak lehce, jak jej on podal.

„Proč ne? Je to velice lákavé – risknu to,“ prohlásila.

„Ó, já nejsem nebezpečný,“ odpověděl stejně lehkým tónem. Ve skutečnosti se mu ještě nikdy tolik nelíbila jako v tuto chvíli. Věděl, že jeho pozvání přijala bez postranních myšlenek: on žádnou figurkou v jejích propočtech nikdy nebyl, a tak ho její spontánní souhlas překvapil a téměř pozvubil.

Na prahu se chvilku zastavil, než našel klíč.

„Nikdo tu není. Mám ale sluhu, který dochází ráno, a tak je docela možné, že už vše potřebné na čaj připravil. Možná přinesl i nějaký koláč.“

Uvedl ji do úzké předsínky, jejíž stěny byly vyzdobeny starými tisky. Všimla si kupky dopisů a lístků s poznámkami, které se vršily na stolku mezi jeho rukavicemi. Pak už se ocitla v malé knihovně, tmavém, ale příjemném pokoji. Kolem stěn se táhly police s knihami, na zemi ležel domácí vybledlý turecký kobereček; psací stůl byl plný nepořádku, ale na nízkém konferenčním stolku u okna byl přichystaný – jak předpověděl – čajový podnos. Větrník, který se venku zvedl, rozvlnil mušelinové záclony a vnesl dovnitř svěží vůni rezedy a petúnií, rostoucích v truhlíku na balkoně.

Lily se spokojeným výdechem klesla do jednoho z ošoupaných kožených křesel.

„Musí to být nádherné, mít takovéhle místo jen pro sebe! Je to mizérie, být ženou.“ Opřela se pohodlně a vychutnávala si pocit, že může svobodně projevit svou nespokojenost.

Selden štrachal v kredenci: hledal koláč.

„Jak známo, existují i ženy,“ poznamenal, „které si užívají svého práva vlastnit byt.“

„No jistě – guvernanky anebo vdovy. Nikoli mladé dámy – ne ty ubohé, nemajetné slečny na vdávání!“

„Divila byste se, ale já znám i jednu slečnu, která bydlí ve vlastním bytě.“

Překvapeně se napřímila: „Opravdu?“

„Opravdu,“ potvrdil. Konečně přestal s pátráním po koláči a otočil se k ní.

„Ach tak, vy myslíte Gertu Farishovou,“ usmála se – či spíš trochu ušklíbla. „Ale já jsem mluvila o slečnách *na vdávání* – a kromě toho, ten její mrňavý byt je hrozné místo, a nemá ani služku, a k jídlu vždycky podává takové podivné věci. Její kuchařka jí i pere, a všechno jídlo chutná po mýdle. Nesnáším to tam, abyste věděl.“

„Tak tam nemáte chodit na jídlo v těch dnech, kdy perou,“ řekl Selden; krájel přitom koláč.

Oba se zasmáli. Selden přiklekl ke stolku, aby zapálil plamen pod čajníkem. Ona zatím odměřila a nasypala čaj do malé konvice se zelenou glazurou. Pozoroval její ruku, hladkou, jako by byla ze slonoviny, drobné růžové nehty a safírový náramek, který se jí svezl na zápěstí, a náhle ho zasáhla ironie jeho návrhu, aby žila tak, jak si zvolila jeho sestřenice Gertruda Farishová. Lily byla tak očividnou obětí kultury, která ji stvořila, že mu najednou články jejího náramku připadaly jako želízka, která ji poutají k jejímu osudu.

Zdálo se, že mu čte myšlenky. „To ode mě bylo ohavné, jak jsem mluvila o Gertě,“ řekla s půvabnou lítostí. „Zapomněla jsem, že je to vaše sestřenice. Jenže, víte, my dvě jsme každá úplně jiná: ona chce být dobrá, já chci být šťastná. A kromě toho: ona má svobodu, a já ne. Kdybych ji měla, troufám si tvrdit, že bych byla šťastná i v tom jejím bytě. Musí to být čirá blaženost, když si někdo může rozestavět nábytek, jak se mu líbí, a vyházet do smetí všechny příšernosti. Kdybych tohle mohla provést se salonem mé tety, hned bych byla lepší žena – tím jsem si jistá.“

Edith Whartonová

„Je to opravdu tak zlé?“ zeptal se soucitně.

Usmála se na něj přes čajovou konvici, kterou právě držela v ruce.

„To jen ukazuje, jak málo tam chodíte. Proč se neukážete častěji?“

„Když jsem u vás, není to proto, abych si prohlížel nábytek paní Penistonové.“

„Nevymýšlejte si,“ řekla. „Nechodíte k nám vůbec. A přitom, když se vidíme, vycházíme spolu tak dobře...“

„Možná je to právě proto,“ reagoval pohotově. „Obávám se, že tu nemám žádnou smetanu – nevadilo by vám vzít si místo ní plátek citronu?“

„Ne, tak to bude mnohem lepší.“ Počkala, než nakrájel citron, a upustila pak tenký plátek do svého šálku s čajem. „Ale ani tak to není důvod,“ nehodlala se pustit tématu.

„Důvod k čemu?“

„K tomu, abyste nikdy nepřišel.“ Naklonila se kupředu; v jejích kouzelných očích zahlédl stín rozpačitosti. „Kéž bych tak věděla – kéž bych do vás viděla! Jistěže vím, že existují muži, kterým se nelíbím – to člověk pozná na první pohled. A jsou i takoví, kteří se mě bojí: mají strach, že se za ně chci provdat.“ Dívala se mu s úsměvem zpříma do tváře. „Ale nemyslím si, že se vám nelíbím – a pochopitelně si nemůžete myslet, že bych si vás chtěla vzít.“

„Jistě, z toho vás nepodezřívám,“ přitakal.

„Dobrá, proč tedy – ?“

Už předtím si přenesl svůj hrneček s čajem ke krbu; nyní se s pobaveným úsměvem opíral o krbovou římsu a díval se na Lily, uvelebenou v křesle. Provokativní pohled jejích očí jeho pobavení ještě zvýšil – nikdy by si o ní totiž nepomyslel, že bude plýtvat střelným prachem na tak bezvýznamný cíl. Možná se dívky jejího typu ani

nedokážou bavit jinak, říkal si, než že všechnu konverzaci převedou do osobní roviny. V každém případě byla Lily mimořádně hezká; pozval ji na čaj a musí dostat tomu, co se od něj očekává.

„No, a co když právě *to* je tím důvodem?“ prohodil po chvíli váhání.

„Ale co?“

„Skutečnost, že si mě nechcete vzít. Možná tento fakt nepovažuji za zvlášť silnou pohnutku k tomu, abych vás navštěvoval.“ Cítil, jak mu po páteři přeběhlo lehké zachvění, že si tohle dovolil říct, ale začala se smát, a tak se uklidnil.

„Drahý pane Seldene, tohle se k vám nehodí. Je od vás hloupé naznačovat, že mě milujete, a vy přece nejste hloupý.“ Opřela se o opěradlo křesla a usrkla čaje s tak kouzelnou nezaujatostí, že kdyby byli v salonu její tety, snad by se jí pokusil její dedukci vymluvit.

„Copak nevidíte,“ pokračovala, „že je kolem mě dost mužů, co mě zahrnují lichotkami, ale to, co já chci, je opravdový přítel, který se nebude bát říct mi i nepříjemnou věc, když to bude zapotřebí? Párkrát mě už napadlo, že byste takovým přítelem mohl být vy – ani nevím, jak mi to přišlo na mysl, leda snad proto, že nejste ani ješita, ani nevychovanec. Nemusím před vámi nic předstírat, ani se mít na pozoru.“ Jak mluvila, stával se její hlas čím dál vážnějším; když se odmlčela, zůstala na něj hledět s výrazem, jaký mívají děti, když je něco tíží. „Ani nevíte, jak moc takového přítele potřebuji,“ povzdechla. „Moje teta má notes plný principů a zásad, ale ty platily tak před šedesáti lety. Vždycky mi připadalo, že řídit se jimi znamená chodit v organtýnových šatech s nabíranými rukávy. A jiné ženy, moje nejlepší přítelkyně? Ty mě jen využívají nebo zneužívají, ale ani za mák se nestarají, co se mnou je. Pomalu už

lidi unavuji, jak se pořád objevuji ve společnosti; začínají říkat, že bych se měla vdát.“

Rozhostila se chvíle ticha, během které Seldenovi proletěly hlavou jedna či dvě různé repliky, kterými by reagoval na to, co bylo vysloveno; nakonec je však zavrhl a dal přednost jednoduché otázce: „A proč to neuděláte?“

Zčervenala, ale rozesmála se: „Vidím, že jste přece jen můj přítel – tohle je totiž jedna z těch nepříjemností, o které jsem si koledovala!“

„Tak jsem to nemyslel, nechtěl jsem být nepříjemný,“ odvětil mírně. „Ale copak sňatek není to, k čemu směřujete? Vždyť právě k němu jsou dívky jako vy vychovávané, ne?“

Vzdechla. „Asi ano. Co jiného nám zbývá?“

„No právě. Tak proč do toho neskočit a mít to za sebou?“

Trhla rameny. „Mluvíte, jako bych si měla vzít prvního chlapíka, který mi přijde do cesty.“

„Nemyslel jsem tím, že byste se do toho musela vrhat takhle urputně, ale někdo s odpovídajícími kvalitami by se snad našel, ne?“

Rezignovaně potřásla hlavou. „Hned ze začátku jsem jednu dvě dobré nabídky odmítla – to ale myslím udělá každá dívka. A jak víte, jsem strašně chudá – a mám obrovské výdaje. Musím si opatřit pořádný zdroj peněz.“

Odvrátil se a natáhl ruku po krabici s cigaretami, ležící na krbové římsě.

„Co se stalo s Dillworthem?“ zeptal se.

„Ale, jeho matka se polekala – měla obavy, že nechám předělat všechny jejich rodinné klenoty. A taky po mně chtěla, abych slíbila, že v žádném případě nepřestavím salon.“

„Přesně kvůli tomu se přece dívky vdávají!“

„No samozřejmě! Radši tedy svého syna vypakovala do Indie.“

„To je směla – ale vy určitě můžete dostat někoho lepšího, než je Dillworth.“

Nabídl jí krabici; vzala si z ní tři nebo čtyři cigarety. Jednu si zastrčila mezi rty, ostatní do zlaté taštičky, zavěšené na dlouhé perlové šňůře.

„Mám čas? Dobrá, tak si ještě zakouřím.“ Naklonila se kupředu a přidržela koneček cigarety u té jeho. Pozoroval přitom s čirým potěšením, jak pravidelně jí vyrůstají černé řasy na okrajích hladkých bílých víček a jak narůžovělý stín pod nimi přechází do bělostného tónu tváří.

Zvedla se a začala přecházet po místnosti. Skrz obláčky cigaretového dýmu, který vyfukovala, si prohlížela jeho police s knihami. Některé svazky se pyšnily výzdobou v sytých odstínech anebo starou safiánovou vazbou; její pohled po nich přejížděl něžně, přestože v něm nebylo prázdné ocenění odborníka, ale jen potěšení z barev a struktury materiálu. Po této stránce byla velmi vnímavá. Zčistajasna se její výraz změnil a místo roztěkaného zájmu se v něm objevila konkrétní myšlenka.

„Vy přece sbíráte knihy – a vyznáte se v prvních edicích a takových věcech, že ano?“

„Jen do té míry, jak se může vyznat člověk, který nemá peníze na utrácení. Sem tam v hromadě braku objevím něco zajímavého, a chodím se dívat na velké dražby.“

Znovu se obrátila ke knihám v policích, ale oči jí po nich nyní klouzaly nepozorně – zaměštnával ji nový nápad.

„A co amerikana? Sbíráte tyhle antikvární tisky, opěvující Ameriku a její historii?“

Selden na ni zůstal hledět, a pak se rozesmál.

„Ne, tohle jde opravdu mimo mě. Já navíc nejsem žádný pořádný sběratel, víte – jen mám zkrátka rád, když můžu vlastnit dobrá vydání těch knih, které mě zajímají.“

Nakrčila nos: „A ta američana musejí být určitě příšerně nudná, vidíte?“

„Řekl bych, že ano – leda by byl člověk odborník na historii. Opravdový sběratel ale jde po věcech, které jsou výjimečné, vzácné. Pochybují, že ti, co nakupují američana, si v nich celé noci čtou. Přinejmenším starý Jefferson Gryce to jistě nedělal.“

Naslouchala mu s velkou pozorností. „A přesto za ně platí takové úžasné ceny! Je to tak divné, být ochotný vydat tolik peněz za ošklivou, mizerně vytištěnou knížku, kterou člověk beztak nikdy nebude číst! Řekla bych, že většina lidí, kteří vlastní američana, ani žádní historikové nejsou.“

„To nejsou; ostatně jen pramálo historiků si může dovolit nějaká američana koupit. Musejí vzít zavděk těmi, co jsou ve veřejných knihovnách nebo v něčích soukromých sbírkách. Zdá se, že běžného sběratele ty věci opravdu přitahují jen proto, že jsou to rarity.“

Usadil se na područce jednoho z křesel poblíž místa, kde stála. Vyptávala se ho dál – chtěla vědět, které knihy jsou nejcennější, jestli se sbírka Jeffersona Gryce opravdu považuje za nejlepší na světě, jaká byla nejvyšší cena, která byla kdy zaplacená za jediný svazek...

Bylo moc příjemné jen tak sedět a vzhlížet k ní, pozorovat, jak bere do rukou knížku, vrací ji na polici a sahá po další; pokaždé prolistovala jen pár stránek. Díval se, jak se profil její skloněné tváře vyjímá na pozadí teplých odstínů starých knižních vazeb, a mluvil bez přestávky dál, aniž by si připustil podiv nad tím, proč se Lily najednou tak zajímá o podobné věci. Ale jako pokaždé, ani tentokrát ne-

dokázal být v její přítomnosti dlouho, aniž by ho začaly zajímat důvody jejího chování: když vrátila první vydání díla La Bruyera a otočila se od knihovny, začal se ptát sám sebe, co má Lily za lubem. Žádnou náповědu mu však neposkytla. Zůstala před ním stát s úsměvem, který sice přiznával, že jsou si blízcí, ale zároveň mu připomínal, že jejich vztah má svá omezení.

„Copak vám nikdy nevadilo,“ překvapila ho najednou otázkou, „že nejste dost bohatý, abyste si mohl koupit všechny knížky, které byste chtěl?“

Viděl, jak se rozhlíží po místnosti a hodnotí pohledem opotřebovaný nábytek i omšelé stěny.

„Jistěže mi to někdy vadí! Přece si nemyslíte, že jsem nějaký svatý na mostě!“

„A co práce – ta vám nevadí?“

„To ne, moje práce sama o sobě není špatná – práva mě dost zajímají.“

„To jsem neměla na mysli, ale spíš skutečnost, že jste k ní uvázaný, a celá ta rutina – copak se vám někdy nechce utéct od všeho, vidět nová místa, nové lidi?“

„Ale ano, strašně – zvláště když vidím, jak všichni moji přátelé uhánějí z města ven.“

Soucitně si povzdychla. „Vadí vám to ale natolik, že byste se oženil – abyste si polepšil?“

Selden se dal do smíchu. „Bůh chraň!“ prohlásil.

S povzdechem hodila cigaretu do krbu.

„A v tom je ten rozdíl: dívka musí, ale muž může, pokud chce.“ Kriticky si ho prohlížela. „Váš kabát je poněkud obnošený – ale koho to zajímá? Kvůli tomu vás lidi nepřestanou zvat na večere. Kdybych *já* chodila v obnošených šatech, nikdo by mě nezval: ženu zvou do společnosti nikoli jen kvůli ní samotné, ale i kvůli jejím šatům! Šaty dělají po-

zadí, jakýsi rámeček – sice nedokážou zaručit úspěch, ale jsou jedním z jeho předpokladů. Kdo by chtěl ošuntělou ženu? Zkrátka se předpokládá, že budeme pořád pěkné a nastrojené, dokud nebude po nás!“

Selden ji pobaveně sledoval; nedokázal se však jejím líčecným dojmutím, jakkoli o to její překrásné oči žadonily.

„No, jistě na vás někde čeká spousta peněz, které budete moct investovat do svého vzhledu – možná potkáte svůj osud dnes večer u Trenorů.“

Podívala se na něj s otázkou v očích.

„Myslela jsem, že tam budete také. Ach, jistěže ne v téhle souvislosti, o které jste mluvil! Ale má tam být spousta vašich známých – Gwen Van Osburghová, Wetheralovi, lady Cressida Raithová, George Dorset se ženou...“

Než vyslovila poslední jméno, na vteřinu se odmlčela a nenápadně po něm střelila zkoumavým pohledem zpod svých řas. Nic ho však z klidu nevyvedlo.

„Paní Trenorová mě zvala, jenže já se až do konce týdne nedostanu z města. A kromě toho mě tyhle velkolepé večírky pořádně nudí.“

„To mě taky!“ zvolala.

„Tak proč tam jdete?“

„Zapomněl jste, že je to součást mých povinností? A kromě toho, kdybych tam nešla, musela bych zůstat v Richfields Springs a hrát s tetou karty.“

„Tak to by byla skoro stejná otrava, jako vzít si Dillwortha,“ pokýval hlavou, a oba se začali smát – náhlá důvěrnost jim oběma přivodila příjemný pocit.

Lily se podívala na hodinky.

„Bože! Musím jít. Už je pět pryč.“

Ještě se na chvíli zastavila před zrcadlem u krbové římsy – studovala vlastní tvář, zatímco si připevňovala zá-

vojíček. Její postoj odhaloval dlouhou, štíhlou linii jejích boků, což jí dodávalo jakýsi přírodní, nespoutaný půvab – jako by byla nějakou lesní vílou, spoutanou společenskými konvencemi v prostředí salonů. Seldena napadlo, že je to právě onen náznak přirozené svobody její povahy, který dodává pikantnost její vumělkovanosti.

Následoval ji do předsíně; na prahu se k němu obrátila a gestem ruky naznačila loučení.

„Bylo to milé; teď mi budete muset oplatit návštěvu.“

„Nechcete, abych vás doprovodil na nádraží?“

„Ne, prosím vás, rozlučme se raději tady.“

Nechala chvíli svou dlaň v té jeho; nepřestávala se na něj usmívat.

„Tak tedy na shledanou – a hodně štěstí v Bellomontu!“ řekl, když jí otvíral dveře.

Na odpočívadle zůstala stát a rozhlédla se kolem. Pravděpodobnost, že tu někoho potká, byla nepatrná – počítala, že je šance zhruba tak tisíc ku jedné, že by se jí to mohlo přihodit, ale člověk nikdy neví. Vždy se snažila své zřídka neuvážené kousky vyrovnat velkou opatrností. V dohledu nikdo nebyl, jen posluhovačka, která drhla schody. Její mohutné tělo a potřeby na uklízení, které měla kolem sebe, zanechávaly jen nepatrný prostor, kterým se mohla Lily protáhnout: musela vzít do ruky sukně a i tak se pak otřela o zeď. Když procházela kolem, posluhovačka přerušila práci a zůstala na ni zvědavě civět. V sevřených zarudlých pěstích přitom svírala mokrá hadr, který právě vytáhla z kbelíku. Měla široký nažloutlý obličej, poznamenaný jizvičkami po neštovicích, a řídké vlasy slámové barvy, skrz které jí nehezky prosvítala kůže.

„S dovolením!“ řekla Lily; svou vlastní zdvořilostí chtěla dát najevo, že se jí ženiny způsoby nelíbí.

Posluhovačka nic neřekla, ale odstrčila kbelík poněkud stranou a dál zírala na slečnu Bartovou, jejíž sukně s hedvábnu podšívkou zašustila o stěnu. Lily cítila, jak pod tím utkvělým pohledem rudne. Co si ta osoba myslí? To člověk nikdy nemůže udělat ani tu nejprostší, nejnevinější věc, aniž by se tím vystavil nějakým nechutným domněnkám? Lily už byla v polovině schodiště, když se konečně usmála: jak se jen mohla nechat pohledem nějaké posluhovačky tak vyvést z míry? Chudák ženská z ní patrně byla celá pryč – takové neobvyklé zjevení jistě nepotkává na chodbě často. Ale jsou podobná zjevení na Seldenových schodech opravdu tak nezvyklá? Vlastně nevěděla, jaký morální kodex panuje v domě s byty starých mládenců! Znovu se jí vehnala červeň do tváří při pomyslení, s jakými představami si ji asi ta žena s utkvělým pohledem spojovala. Pak ale podobné myšlenky odsunula stranou, pousmála se vlastním obavám a pospíchala dolů, zvědavá, jestli se jí na Páté Avenue podaří narychlo sehnat drožku.

Rozhlížela se po ní na ulici; stála přitom v krytém georgiánském vchodu do domu. Zatím neměla štěstí, žádný povoz v dohledu nebyl. Vykročila na chodník, a v tu chvíli se málem srazila s drobným, přepychově oblečeným mužem – měl dokonce gardénii v klopě kabátu. Když uviděl Lily, smekl klobouk a překvapeně vykřikl:

„Slečna Bartová? No ne – ze všech lidí právě ona! Tohle *je* tedy štěstí!“ Lily se zdálo, že zahlédla v jeho tváři s pozdviženým obočím záblesk pobavené zvědavosti.

„Ach, pan Rosedale – jak se máte?“ odpověděla; uvědomila si, že její znepokojený výraz, který nedokázala potlačit, vyvolal v mužově obličejí náhlý důvěrný úsměv.

Pan Rosedale zůstal stát a se zájmem a uznáním si ji prohlížel. Byl to obtloustlý růžový chlapík židovského typu,